

SERRA D'OR

abril 1968

Fabra:
una obra
en progrés

llengua d'ensenyament:
el català
a l'escola

MARIA PILAR

una autor-
intèrpret
que aporta
una nova
dimensió
a la cançó
lleugera

el cel va
enuvolar-se
el poble
el vell
ha marxat

CM 210

EDIGSA
CM 210

RESTRICCIONS MENTALS

L'ART DE XIULAR EN PÚBLIC

Una bona manera de protestar és la xiulada: al teatre, als mitings, al carrer, allà on sigui, l'estridència d'un cor de xiulets pot constituir una manifestació barata i eficaç de repulsa. I si hi van intercalades algunes paraules en forma de crit, aclaridores o insolents, millor encara. De fet, és estrany que la gent no utilitzi més sovint aquest procediment. Reconec que les xiulades tenen unes limitacions inflexibles, en l'espai i en el temps: els efectes pràctics són localíssims i efímers. Però, altrament, presenten l'avantatge de l'espectacularitat. I, d'altra banda, els codis penals no preveuen sancions massa dures per a aquests exercicis sonors. Sobretot, quan les víctimes són un cantant que ja no agrada, un periodista estranger més o menys petulant, o un **concejjal** de capital de província. (Dic això del **concejjal**, perquè a València, des de fa uns quants anys, en un determinat episodi de la festa de les falles, el públic en xiula un, sistemàticament, per una qüestió d'ús d'idiomes.) Personalment, sóc partidari que, de tant en tant, hi hagi protestes sibilants. Contra qui sigui: tant se val. L'important, en principi, és que no es perdi el gust de la protesta. En una societat que es caracteritza per una superabundància d'assentiments, siguin forçosos, siguin espontanis, el xiulet discrepant sempre serà un senyal esperançador. Ara: tenint en compte que realment xiulem poc, ¿no seria convenient que estudiéssim amb una certa pulcritud la tria de les oportunitats de xiular?

Caldria sospesar-ho bé, en cada cas. Que a València hagin xiulat, gairebé ahora, un edil pseudo-faller i Joan-Manuel Serrat, per exemple, és encara una cosa prou coherent i justificada: tanmateix, hi havia algun orador ocasional, també simultani, que ho mereixia més, i a ningú no se li va acudir dedicar-li cap gest d'hostilitat estentòria. A Barcelona — per posar un altre exemple — no han xiulat **monsieur Servan-Schreiber**, com a Madrid, i potser demà o després-demà xiularan el noi Serrat: la diferència de tracte seria injusta. Un excés de **bons modos** — cometo a posta un deliciós castellanisme rusiñolesc — amb Servan-Schreiber desautoritzarà l'ànsia de futures pro-

testes davant Serrat. Ja sé que l'auditori hipotèticament protestatari de l'un i de l'altre no és el mateix; però, en les circumstàncies actuals, tots els xiulets són anònims, i tenen una perillosa significació col·lectiva. A Madrid han xiulat Servan-Schreiber, i tampoc no ho acabo de veure clar. Des del meu punt de vista, un petit esclat d'acrimònia de cara a individus com el director de «L'Express» mai no serà superflu. Però, vista a distància, la xiulada madrilenya sembla una mica confusa: probablement hi xiulaven boques massa contradictòries. En tot cas, a Madrid tenen, cada dia, objectius de xiulet molt més urgents i propis que no aquest periodista de París, tan anodí, J. J. Servan-Schreiber i la seva tribu havien passat la frontera a fer exhibicions «pour l'Espagne et le Maroc». La reacció de Barcelona ha pecat de condescendent; la de Madrid, de celtiberisme efusiu, amb les orsianes «puces de la pellissa de Viriat», sempre vives, cultivades, allà dalt. Llegeixo en una revista de Madrid que, en una sessió Servan-Schreiber, van intervenir senyors que porten noms com Tamames, Kindelán, Prados Arrarte, Gil Robles. Mare de Déu! Jo no m'hauria molestat a sortir de casa per sentir una conferència d'un Servan-Schreiber. I això que a Sueca no tenim gens de sort en matèria de conferències: només en fan a les parròquies, i «prematrimonials»! No faig el pagès: un Tamames o un Gil Robles, interlocutors públics, **hic et nunc**, de Servan-Schreiber, em semblen una estampa aberrant: coses de Madrid, és clar. I de Barcelona, i — si s'esqueia — de València... Però parlàvem de l'art de xiular.

Posats a xiular, hauriem de fer-ne un art. No xiular M. Servan-Schreiber és un error; xiular-lo també ho és. L'operació de xiular, i la de no xiular, hauria d'ésser tema de profunda meditació prèvia. Però, això sí, en última instància, sempre serà preferible l'abús del xiulet.

Amb qualsevol excusa: l'abús del xiulet. Hem de reacostumar-nos a la protesta. Si és possible, amb raó i amb malícia. Almenys, quan xiular — o proferir insults — ni tan sols és, de moment, «anar a les festes amb el pit esforçat, com a la guerra». — JOAN FUSTER.

LES ESCOLES POPULARS AHIR I AVUI

Premi «ANTONI BALMANYA 1967»

Joaquim Ventalló

Aportació de Nova Terra al Centenari Fabra

La trista història de la involució escolar que, en els darrers 30 anys, s'ha produït a Barcelona destruint la gran tasca de l'Ajuntament durant més de mig segle.